

Orełdownik Pow. Leszczyńskiego

Organ urzędowy dla powiatu oraz dla miast Leszna, Rydzyny, Osieczny i Świącichowy.

(-) Nakładem i drukiem „Drukarni Leszczyńskiej” Sp. zap. z ogr. odp. w Lesznie. (-)

Odpowiedzialny: Za dział urzędowy Urząd Ziemiański w Lesznie. Za dział nieurzędowy Leon Trzebiński w Lesznie. - Tel. nr. 61

Nr. 47.

Leszno, dnia 26. października 1921.

Rok. II.

Telefogram Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Ogłoszony w nr. 177 „Posener Tageblatt” dnia 29. 9. 1921 artykuł: „Zur bevorstehenden Volkszählung” zawiera szereg niedokładności, które mogą wywołać a ludności mylne wyobrażenia w kwestji obywatelstwa polskiego.

Ust. 1. - Ocena kwestji, kto na podstawie traktatu pokojowego nabył obywatelstwo polskie nie zależy od własnej oceny każdej poszczególnej osoby, lecz w pierwszej linii od przepisów samego traktatu pokojowego. Co do nabycia obywatelstwa polskiego rozróżnia art. 91 ust. 1 i 2 - kto w tym czasie siedzibę swoją porzucił lub osiadł tu dopiero po 1. 1. 1908 nie jest obywatelem polskim.

Ust. 2. - Interpretacja pojęcia domicylnie i ciągłości siedziby również jest wyjęta z pod własnych sądów poszczególnych osób i zależy raczej od przepisów, które w tej mierze wyszły z strony państwa polskiego. Co do pojęcia ciągłości siedziby, to wskazuje się na art. 1 ust. 2 rozp. dnia 13. 7. 20 (Dz. U. R. P. nr. 57 poz. 358). Według tego ustępu czasowe wydalenie się, nie powoduje przerwy, jeżeli nastąpiło wśród okoliczności wskazujących niedwuznacznie na zamiar zachowania dotychczasowego miejsca zamieszkania.

Ust. 3. - Po interpretacji art. 4 traktatu o mniejszościach narodowych nie ogłoszone dotąd żadnego rozporządzenia. Okoliczność ta nieuprawnia jednak do mniemania, że wydane dotąd decyzje władz w sprawach związanych z interpretacją wymienionego art. nie były właściwe.

Ust. 4. - Nabycie obywatelstwa polskiego przez przyjęcie urzędu publicznego reguluje art. 5 rozp. wykonawczego z 5. 2. 1921 (Dz. ust. nr. 16 poz. 95). Według tego artykułu nabywa obywatelstwo polskie ten, kto przyjął na stałe i zgodnie z ustawami bezpośredni Urząd państwowy, o ile ze strony właściwej władzy nie było uczynione przeciwne zastrzeżenie. Przyjęcie innego urzędu publicznego powoduje nabycie obywatelstwa polskiego tylko w wypadkach przewidzianych w ustępie 5 wymienionego artykułu.

Ust. 5. - Uregulowanie kwestji opcji jest zasadniczo niezależne od zawarcia polsko-niemieckiej konwencji w tej sprawie. Ani traktat pokojowy, ani traktat o mniejszościach narodowych tego rodzaju konwencji nie przewiduje. Art. 278 traktatu pokojowego wypowiada się nawet przeciwko możliwości takiej konwencji, a za uprawnieniem Polski do jednostronnego uregulowania kwestji opcji, skoro zobowiązuje Niemcy do uznania nowego obywatelstwa, które zostało, lub zostanie nabyte przez ich obywateli w myśl ustaw mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych i zgodnie z postanowieniami właściwych władz, już to w drodze naturalizacji, już to na mocy przepisów traktatu. Dlatego uregulowało Państwo Polskie jednostronnie w drodze rozporządzenia z dnia 13. lipca 1920 (Dz. Ust. R. P. Nr. 57 poz. 358) sprawę opcji i musiało to uczynić, skoro należy do jego obowiązku wykonać postanowienia traktatu pokojowego. Fakt, że Rząd Polski mimo to wszedł odnośnie do opcji w pertraktacje z Rządem Niemieckim, nie może w zasadzie tej nie zmienić. Kto zgodnie z przepisami wspomnianego rozporządzenia optował z Niemcami, ten według przepisów polskich utracił obywatelstwo polskie i jest wobec tego uważany przez władze polskie za cudzoziemca.

Ust. 6. - Co do nieważności rzekomo przez niedopuszczalny przymus spowodowanych opcji, to znawcza się: wymuszone nie mogą być uważane za opcje dokonane zgodnie z prawem w myśl art. 9 pod 5 wymienionego rozporządzenia. Kto sądzi, że był do opcji bezprawnie zmuszony, ma prawo wnieść przeciw temu zażalenie, i spowodować rozstrzygnięcie o ważności jego opcji. Póki rozstrzygnięcie takie nie zapadnie, opcja jego musi być uważana za ważną.

Poznań, 30. września 1921.

Za Ministra:

(-) Hubert, Naczelnik Wydziału Administracji Państwowej.

Powyższe podaje do wiadomości.

Leszno, dnia 3. 10. 1921. Sobeski, Starosta.

Ogłoszenie w sprawie wolnego handlu węglem.

Odbiorcy winni zwracać się do poszczególnych kopalń lub do Związku kopalń w celu zakupu węgla, regulując należność bezpośrednio ze sprzedawcą.

Poszczególne kopalnie węgla kamiennego i brunatnego przedkładają co miesiąc Komitetowi Węglowemu w Warszawie, ul. Jasna 1, listę sprzedanych ilości węgla, wyszczególniając stację odbiorcy i nazwisko odbiorcy. Komitet węglowy oznacza kolejność wysyłek dla poszczególnych odbiorców i przesyła zaakceptowane plany wysyłek poszczególnym kopalniom.

Odbiorcy winni zwracać się po wszelkie informacje do kopalń, z których węgla nabyli.

Odbiorcy winni zgłaszać się do Komitetu Węglowego w terminie, który wskazany będzie przez Komitet Węglowy za pomocą ogłoszeń, odpisy swych żądań na zakup węgla w kopalniach.

Przewóz węgla kamiennego i brunatnego polskimi kolejami państwowymi może się odbywać jedynie na podstawie listów przewozowych, które wydane są przez Komitet Węglowy bezpośrednio zarządom poszczególnych kopalń lub odbiorcom, w razie przeekspedjowania węgla.

Co do węgla i koksu importowego.

Wewóz wskazanych środków opałowych przez stacje graniczne do Polski dozwolony jest jedynie na podstawie specjalnych pozwoleń, które wydane są w Komitecie Węglowym, Warszawa, Jasna 1.

Przewóz węgla i koksu importowanego z Górnego Śląska i Zagłębia Ostrowsko-Karwińskiego polskimi kolejami państwowymi może się odbywać również jedynie za listami przewozowymi, które wydane są przez Komitet Węglowy.

Leszno, dnia 14. 10. 21 r. Sobeski, Starosta.

Strzeż się zakażenia czerwonką (dysenterją).

Ze strony Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia przesłano nam następujące pouczenie co do istoty, przebiegu tej choroby niebezpiecznej i sposobu ustrzeżenia się przed nią.

Czerwonka, dysenterja, zwana także biegunką krwawą, jest chorobą zakaźną, która się z łatwością przenosi z jednej osoby na drugą. Zakażenie następuje przez zarazek tkwiący na przedmiotach zakażonych dostaje się do naszego przewodu pokarmowego. Choroba występuje w kilka dni po przyjęciu zarazki i to dość nagle wśród nagłych bólów brzucha, częstych wypróżnień i dokuczliwego parcia. Wypróżnienia te początkowo wodniste, stają się potem śluzowe, ropiaste i zawierają w przeważnej ilości krew. Objawy te są następstwem usadowienia się zarazki w jelicie grubym, gdzie powstają rozległe owrzodzenia. Jest też w wypróżnieniach chorych na biegunkę bardzo znaczna ilość zarazków, przez co wypróżnienia te są materiałem do dalszego zakażenia się. Przenoszenie się choroby następuje albo przez obcowanie z chorymi lub z ludźmi przebywającymi w otoczeniu chorych na czerwonkę, następnie przez środki żywności pochodzące z gospodarstw i składów znajdujących się w domach, gdzie są tacy chorzy, przez wodę ze studzien, których woda jest zanieczyszczoną zarazkiem czerwonkowym. Spożywanie owoców niedojrzałych, sałaty itd. przyczynia się do łatwiejszego występowania choroby. Rozsadnikiem zarazki bywają także częstokroć muchy, które siadają na przedmiotach zakażonych, przenoszą zarazki na inne rzeczy, których się dotyka ręka ludzka. Czerwonka jest chorobą poważną, kończącą się częstokroć śmiercią, nie należy więc jej lekceważyć i strzedz się zakażenia.

By się ochronić przed zakażeniem należy przedsięwziąć następujące środki ostrożności:

- 1) myć często ręce, a przedewszystkiem przed jedzeniem i zachować staranną czystość ciała,
- 2) nie jeść owoców niedojrzałych, sałaty zielonej itd., a owoce dojrzałe przed spożyciem dokładnie obmyć i obrać,
- 3) środki żywności i napoje utrzymywać pod nakryciem, by uniemożliwić dostęp muchom,

- 4) tępić muchy,
 5) wodę ze studni pić tylko przegotowaną,
 6) utrzymywać w domu wychodki w starannej czystości,
 7) nie odwiedzać chorych na czerwonkę,
 8) przy wszelkich objawach chorobowych ze strony przewodu pokarmowego natychmiast zaciągnąć porady lekarza,
 9) nie należy zatajać choroby, gdyż przesto robi się krzywdę sobie i innym i dopuszcza się czynu karygodnego,
 10) Ponieważ w surowicy leczniczej przeciwczerwonkowej mamy lekarstwo zmniejszające natężenie choroby a wszczepionce przeciwczerwonkowej lek zapobiegający tej chorobie, przeto będąc chorym, nie należy opierać się zastrzyknięciu surowicy, a chcąc się uchronić przed chorobą poprosić lekarza o zastrzyknięcie szczepionki. Tak szczepionka, jak i surowica są na składzie w Zakładzie Hygienicznym w Poznaniu.

Leszno, 29. 9. 1921 r.

Sobeski, Starosta.

Obwieszczenie

przepisów pow. podatku od psów w gminach pow.

Kto nabędzie psa podatkowo podlegającego wolnego od opłaty lub też z psem do powiatu sprowadzi się, obowiązany go zgłosić w przeciągu 14 dni w miejscowej gminie lub w obszarze dworskim. Nowo ujęte psy należy zameldować w trzy miesiące po ujęciu.

Kto nabędzie psa, za którego podatek już zapłacony lub też w miejsce zdechłego nabędzie nowego, również musi o zmianie powiadomić odnośną władzę.

Nie zastosowanie się do powyższych rozporządzeń podlega karze pieniężnej 300 mk.

Nakazuję burmistrzom, sołtysom i przełożonym obszarów dworskiego ogłosić rozporządzenie w sposób miejscowo przyjęty. Przyrost należy w listy poboczne komunalno-powiatowego podatku od psów wpisać, również przez doręczenie list przyrostowych do dnia 10. 11. 1921 i 5. kwietnia 1922 r. o tem zameldować.

Leszno, dnia 17. 10. 21 r.

Sobeski, Starosta.

Celem uregulowania rachunków za zarekwirowany w roku 1920 drut kolczasty i skobelki, proszę wszystkich interesentów o spieszne zgłoszenie swoich pretensji do tutejszego Starostwa. Do zgłaszającej pretensji należy dołączyć dokumenty i rachunki stwierdzające źródła pochodzenia wyżej wymienionych przedmiotów, ponieważ pochodzenie tak nie poparte żadaniami dokumentami będzie się uważać za własność państwową.

Nadmieniam, że według rozporządzenia Województwa regulacja rachunków będzie się opierała na cenach nabycia, z potrąceniem pewnego procentu za materiał używany w zależności od stanu w jakim się znajdował i doliczeniem pewnego procentu zarobku.

Leszno, dnia 11. 10. 1921. Sobeski, Starosta.

Obwieszczenie.

Z dniem 1. października 1921 r. urządza Komenda Uzupnień w Krotoszynie od godziny 9 do 15. Komisja wykonawcza urządować będzie w tych samych godzinach w każdy piątek po każdym 1. i 15.

Gdyby na wyznaczony dzień przypadało święto, urządza Komisja w następnym dniu.

Leszno, dnia 6. 10. 1921. Sobeski, Starosta.

Ogłoszenie.

Na mocy rozporządzenia policyjnego na miasto Leszno str. 53 z dnia 12. 2. 1903 r. (A.-Bl. str. 103) zakazuję sprzedawania napojów alkoholowych p. Wojciechowi Bardeckiemu z Leszna ul. Osiecka 56

Pp restauratorom zwracam uwagę, by powyższy zakaz przestrzegali, w przeciwnym razie nastąpi surowe ukaranie.

Leszno, dnia 5. 10. 1921. Sobeski, Starosta.

Następujące osoby mają zamiar wyprowadzić się do Niemiec:

Z Leszna: Tobiła Agnieszka, Kostmann Marta, Doil Wojciech.

Z Dąbca: Fengler Ernst z rodz., Lenhard Maks z rodz.
 Z Rydzyny: Schope Alfred.
 Z Garzyna: Schäfer Gustaw.
 Z Oronowa: Stock Karól z żoną.
 Z Nowawieś: Pflanz Fritz.

Wszystcy ei, którzy mają jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się zgłosić w przeciągu 8 dni do starostwa w Lesznie — pokój nr. 11.

Leszno, dnia 24. 10. 1921 r. Sobeski, Starosta.

Mianuję p. Bronisława Sobeskiego, dzierżawcę dóbr państwowych z Zaborówca, przełożonym dworu na obszar dworski Zaborówiec, a p. Kozłowskiego z Zaborówca jako zastępcę jego.

Leszno, dnia 18. 10. 1921 r. Sobeski, Starosta.

Pan Wojewoda I. C. mianował dekretem z d. 5. 10. 21 Nr. dz. 10571/21 I. C. pana Gustawa Pacera, nauczyciela z Wilkowic, urzędnikiem stanu cywilnego okręgu Morkowa.

Leszno, dnia 13. 10. 1921. Sobeski, Starosta.

Każdy właściciel przedsiębiorstwa obowiązany jest, o każdym wypadku, który zajdzie w jego przedsiębiorstwie rażącym lub leśnym wskutek którego człowiek zatrudniony w jego przedsiębiorstwie poniesie śmierć lub zostanie tak rannym, że umrze albo nie będzie w możności przez trzy dni zupełnie lub częściowo zarabiać, zawiadomić w przeciągu trzech dni po otrzymaniu wiadomości miejscowe władze policyjne i Zarząd sekcji leszczyńsk (Wydział powiatowy) poznańskiego sądku od wypadków w rolnictwie.

W zastępstwie właściciela przedsiębiorstwa zawiadomienie może podać kierownik przedsiębiorstwa lub też kierownik oddziału danego przedsiębiorstwa, w którym nieszczęście się zdarzyło. — Jest on do tego obowiązany w razie nieobecności właściciela lub jakich przeszkód ze strony tegoż.

Jeżeli wypadek nie zostanie zameldowany weale lub niepóźno, to Zarząd sądu może skazać tego, który powinien był to uczynić, na 300 marek grzywny.

Leszno, dnia 13. 10. 21 r.

Przewodniczący wydział powiatowego.

Sobeski.

Ogłoszenie.

W naszym rejestrze handlowym oddział A zapisano dziś przy nr. 242 (Arthur Marcus, Centralna Drogerja, Leszno): Właścicielem jest teraz drogista Feliks Leśniczak w Lesznie. Firma brzmi odtąd „Arthur Marcus, Centralna Drogerja, właśc. Feliks Leśniczak“.

Leszno, dnia 1. 10. 1921 r.

Sąd powiatowy.

Bekanntmachung

In unser Handelsregister Abt. A ist heute bei Nr. 242 (Arthur Marcus, Centralna Drogerja, Leszno) eingetragen worden. Inhaber ist jetzt der Drogist Feliks Leśniczak in Leszno. Die Firma lautet fortan „Arthur Marcus, Centralna Drogerja, właśc. Feliks Leśniczak“.

Leszno, den 1. 10. 1921.

Sąd powiatowy.

Pa. prasowany suchy torf

o wielkiej wydajności ciepła zastępujący w zupełności węgiel poleca w dostawach wagonowych

Ciechanowski & Hałas, Ostrów (Pozn.).

Kupuję używane fortepiany, pianina, harmonia.

Zgłoszenia

Kosidowski, POZNAŃ, ulica Strzelecka 11.

Książki najmu dla dworów (kontrakty) poleca Drukarnia Leszczyńska, Leszno, ul. Wolności 20.